

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta are de doi ori adevă: Mercuria și Sâmbăta. Fiecare dată pe săptămână, adevă: Sâmbăta. Prețul lor este pe unu anu 10 f. m. c., pe duminică anu 5 f.; iar pentru țeri străine 7 f. pe una sem. și pe anul întregu 14 f. m. c. Se prenumera la toate postele imperaticești, cum și la totii cunoscutii noștri DD. correspondenți. Pentru serie „petit“ se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Officiose.

Nr. 2429/233. 1852.

Insciințiare

pentru darea unu stipendiū transsilvanū Goldbergianū.

După descoperirea inaltului ministeriū de instrucțiune din 24. Jan. a. c. Nr. 661/59, a devenitū vacante unū stipendiū transsilvanū Goldbergianū de una sută doececi fl. m. c. anual, meritū pentru auditoriū de medicină și chirurgiā la universitate dīn Viena. Competitoriū acestu stipendiū au a se legitima priu testimoniū prescise despre abilitate lorū la acestū studiū, și anume, cumcā a finitū cu distingere studiile, cerute pentru o culturā mai inaltā. Aforā de aceasta face lipsă a alătura la fiecare petițiune unū reversū; cumcā competiitoriū, după absolvirea studiilor facultate își va consănti servițiul seū pentru marele-principat Transilvania, iar in casū contrariū: că va reitōrce primitul stipendiū indereptū. In fine are impărtășitul de ajutoriul acestū in finele fiecărui anū scolasticū a și arāta prin diregatoriā scofare șieși superioare inaintea guvernului transsilvanicū demnitatea de a percepe mai incolo stipendiul, și al și cere.

Tōte petițiunile instructe după formalitatea cerutā sunt a se aterne ponā in ultima Aprile a. c. la c. r. guvernemētū militare și civile al Transsilvaniei cu atātū mai virtosū, fiindcā alte mai tārđie nu se vorū respecta nici de cātū.

Sibiū. 11. Februaru 1852.

Dela c. r. guvernemētū civile și militare dīn Transsilvania.

Din Lugosiū. (Urmare.) A doa causā! — Ponā cāndū fū commissariū regescū in comitatul noștrū D. V. F., mai aveau reii unū respectū — și erau retrași de totū. — După resignarea acestuia — ni se trāmisse de locușininte al commissariului regescū D. M. R. *) suptū a cărui ocārmuire cincī romāni picarā dīn diregatoriā **) dintre cariū doi mai bine de 5 luni de dīle sunt deținūți, forā de a se intrepune cineva pentru luarea causei lorū inainte. — Tenerul J. N., fostul commissariū de securitate, carele assemene fū suspendat, āncā nainte de doe luni se absolvi simpliciter prin doe județiā, și totuși pene in dīoa de asteđiū nu e repusū in diregatoriā sua, unde și așia altā indestulare nu are de a ascepta in contra denunțianților seī.

Cumcā D. R. — lucrā, și cum? se vede dīn urmātōrele:

a) In contra ordinațiunilor mai nalte vedemū că sea luatū indrednealā une ori de a se rumpe, une ori de a nu se primi instanțiū romānesci nici chiarū cu litere scrise.

b) In dīlele trecute, forā de a intrebā pe comunitate despre increderea ori ne ncrederea in vre una seaū alta personā, Dnia sua denumi un comitetū (Аудиторі), stātatoriū dīn 12 membrii ordinari și totū

*) Carele după spunerea unora ar fi romānū de origine. Strebul dīnsului a fostū vestitul R., cu acārui spese sea edificatū biserica cea micā romānā dīn Lugosiū. — Ce e acumū? numai scimū.

**) Dintre cariū numai unul e accusatū pentru despoituri, ear ceialalți patru se sīā numai forā cale suspinși dīn diregatoriile lorū.

atātū suplenți, spre a controla pe magistratul comuncē Lugosiāne, dintre cei dīn tītū sunt 5 romāni, și unū grecū, 5 germani și unū magiarū; earā dintre cei dīn urmă sunt 5 romāni, unū străformatu și 6 germani; pe tīnerul neguțiatoriū D. P. fiindcā e unū naționalistū bunū, unū bārbatū zelosū, unū tīnerū, carele dīn cauza naționalitāți suptū guvernul revoluțiōnare fū arestatū și pedepsitū cu bani, nu numai că nu'l denumi de mādulariū ordinariū, ci neci de supliute, spre mirarea multorū.

De ar fi domnitū in lucrarea aceasta vero dreptate, debuia se se respecte impopurāțiunea comuncē, cāci precum e dīnsului preabine cunoscutū Lugosiū, pe care apa Temișului il desparte in doe părți, adecā: in cea romānā, el stā dīn 1144, și in cea germanā stā dīn 226 de numeri; — acum se se fie luatū in socotițiā numerul sufletelorū după conscripțiunea cea nouā, dīn carea se pōte chiarū vedea, că in orașul Lugosiū, de și nu deplinū trei părți, dar totuși sunt mai multū de doe părți romāni, așia după cugetū potea se se denumiascā 8 romāni, 4 germani și 1 evreū.

Acumū de voimū a scārmāna obiectul acesta cu de amārntul, de voimū a subpune crisei fapta aceasta, de voimū a lua in socotițiā și aceia, cā Ds'a demāndā, cā protocolul trebilorū și economiei comunale (ce pene acumū se purtā in limba romānā și Essellențiā Sa guvernatoarele civile și militare al Banatului B. Koronini, in anul trecutū cu ocașiunea visitării comitatului noștrū, cercetāndū pe magistratul orașenescū, și vedendū protocolul comuncē in limba romānā scrisū cu litere, se imbucurā de această faptā, pe carea aflanduo dreaptā, o și aplicidā) se se pōrte in limba germanā, și numai traducerea se sīā in cea romānā, forā de a ne opinti dīn tōte puterile spre deslegarea acestei enigme, potemu vedea, cā scopul Ds'uale nu e altul, decātū a inneca ceea, ce prepondera in orașul noștrū și a stārni sānge ren in ceī credințioși monarchului; — dīn care causā cetāțianii romāni dīn Lugosiū, prevedindū, cā comitetul denumitū vrea a predomni preste magistratū, unde scopul acelluia credemū, cā nu pōte fi altul, decātū a controla pe magistratū in astfel de obiecte, unde se pretindū spese dīn partea comuncē și prevedindū, cā D. sua prin mistica denumire a comitetului nu voesci alta, decātū a nimici atātū maioritatea romānimeī, cātū și a dobori pe judele orașului C. U., a cărui zelū naționale ne e preabine cunoscutū, protestarā serbātoresce in privințiā acestei denumiri, esprimānduși durerea purceasă dīn această nedreptate făcutā romānilorū; și decumva insuși Dnia sua nu va vrea a indrepta aceea, ce insuși a stricatū, cetāțienii noștrii vorū sci alla balsamū vindecatoriū și pentru această bōlā; vorū sci ei, cā afarā de Lugosiū mai este încă și Viena, unde vorū urma după s. scripturā, carea ne dīce: „cautā și veī afla, bate și ti se va deschide!!! —

Noi nu scimū dīn ce indemnuri sea urmatū passii acestia, atātā inse scimū, cumcā buna ințellegere in comunā depinde singurū numai dela dreapta māsurrā cu carea se mulțiamescū și unii și alții, pe cāndū altāfelii de appucāturi stārnescū numai suppārări și indignāțiuni. —

— In privințiā redicării și fundării scolelorū ne aflāmū cam amānatori dīn dī in dī. — Unii își essū cāte o dată dīn minti și pe aci s'ar desperā despre susținerea scolelorū, ponā a nu și si eșșitū la viațiā, și ar relega sortea lorū pe cāndū vomū ave bārbați crescuti bine. Dar unde se crescū bārbații harnici? Nu cumva priu grādinii? Unū Lugosiānū.

ФОЛЕТОНЪ Л.

ИНСТРЪКЦИЈЕНА ПРОВІСОРИЪ

пентрз реглареа репортърilor де комерциū и индустриѣ дн деара де коронѣ Трансилваніа.

Съврѣрїѣ.

(Бршаре.)

§. 57. Дрентз ачеста естѣ кзрат персоналѣ ии се пōте практика пшмаї кз врмѣторїи артиколі ии днѣ дн мързгтл; прексм: кз олеѣ де масліне, мѣтзре, лемне де фок, фасоле, знт, пчѣбѣс, ове, мазере, пичиѣтї, одет, пене (фѣкѣте) де скріс, пене де мѣтзрат, ампаре, еаскѣ, кременї, фрекѣдѣї, орз мѣрзндїт, пѣсат де грѣѣ, краставецї (мѣрадї), овѣс, паѣ мѣрзндїте, арїне (сарѣмѣї), семѣнѣ де кѣнеп, алзне, морон (сѣрат), фѣрче де фѣн, пѣсат (меїѣ), мїере, пѣстѣрї (зскате), каш, лѣмїне, пегрѣфѣт ии пегрѣалѣ де Франкѣрт, кѣрѣзїи, вар, айѣ (зсѣрѣїѣ), прѣжїтѣрѣ де фѣрїпѣ, варѣѣ (акрѣ), кретѣ (алѣѣ ии колорїтѣ), мѣлаїѣ, кѣтїн (сѣкѣреа),

сѣмѣрї де востан (лебенїцѣ), олеѣ де ин, лїнте, флѣре де мѣѣранѣ, мїрдале, фѣрїпѣ, кашїте де цевї де пїпѣ (пшамеле), пѣчї, пōме верѣї ии зскате, хѣртїѣ (кз кōла), мїнѣрѣнїѣ (папрікѣ, ардеїѣ), рѣшїпѣ (неагрѣ ии алѣѣ), кодорїнтї де гѣрѣвче ии мїнѣре, растреле (грѣвле), папѣрѣ ии рѣгѣжїне де папѣрѣ, з-рез, папї (рошїї ии алѣї, сѣекле мѣрате), фѣрїпѣ де сѣнт фїреѣ, кз саре дн мѣрзнт, пѣсїп, кōдѣ де кал (о плантѣ), карне де порк аѣзматѣ, зсѣоре, зїтѣрѣ, копѣрѣ неагрѣ, лѣмїне де пѣчїѣсѣ, сѣзѣн, сїагат (кз вѣкѣта), сѣлїнїѣ, паѣ, спѣлѣторї де паѣ ии де кōжѣ, пїне ии цевї де пїне, пѣтрѣмѣнт пентрѣ па-серї, зїтѣрѣ пентрѣ карѣ, вѣѣе де врад, вѣѣе, де стрѣгѣрї, копѣрѣ алѣѣ, вїнѣгѣрїсче, ра-сперелѣ, стрѣгѣрїѣ, корѣе де папѣрѣ, лемнѣ-не де пѣчїѣсѣ, лїмѣе (аѣзматѣ), прѣне, чеа-пѣ ии кз аѣѣ рѣсѣгїтѣ.

§. 58. Регѣзѣторїї сѣнт мѣрѣпїнїї ие лѣнѣгѣ вїндереа вѣкѣдїлор де вѣстїнїте ии де лѣкрѣрї векї.

§. 59. Дерѣгѣторїа естѣ лѣсѣрїчїнатѣ а прївергїа, ка пѣтѣрѣл ачелора сѣ пѣ се мѣл-дїаскѣ фѣрѣ мѣсѣрѣ, ии ка еї дн прївїнѣа

артиколілор лор де вѣззаре сѣ стеа пѣрѣреа сѣнт инспекциѣне.

Негѣдїл дїн касѣ дн касѣ.

§. 60. Дн прївїнѣа негѣдїлї дїн касѣ дн касѣ дн де онїте се ва емїте зп статѣт деосенїт копрїнѣторїѣ де трѣвїнѣїѣселе дїс-пѣсїдїнїї. Деокамдатѣ рѣмѣн дн лѣкрѣре ordїнѣдїнїїле де пѣлѣ акѣт.

II. ТРЕБЕЛЕ ДЕ ФАБРИКЪ.

§. 61. Фабрїче сѣнт ачеле днтрѣпїндѣрї индустрїѣселе, каре, фїнд кѣ днїи мѣлѣ трѣбеле дн мѣре, копрїнд ѣменї мѣлїї, рѣчер зп ка-пїтл днсемѣторїї ии кз продѣктеле лор сѣсїдїн зп комерциї лѣдїт, ацїї не темейл прїпрїѣї копѣсїнїї аѣ прїмїт дрентѣрї де кѣтзаре (факѣлате де фабрїкѣ провинѣїале) маї егїнсе.

§. 62. Фабрїче пōте рѣдїка фїзїне, кїар ии прѣодїї, персоналѣ мїлітарї ии ѣемеїле, дакѣ пѣсѣд реалїтѣдїї немїшкѣїѣсѣ, пшмаї кѣ ачесте аѣ сѣнїи пѣнѣ зп пѣрѣторїї прїпрїї де фїрѣмѣ каре сѣ пѣ се дїнѣ де статѣл лор.

§. 63. Ла рѣдїкареа фабрїчеї се чере а се докѣмента: маїоранїтатеа, вїїаѣа пѣнѣта-

вите корпъте 11 милионе, каи 3 милионе (пъмаи?), адаогъ каселе ши тоге алте виаале (edificii), металеле дин синал пъшпътеле, moneда черкълътоге, — тоге богъдия сокотитъ ла ви лок врео 40 ми де милионе (miliarde) ф. т. в. Съ се аръче не ачаестъ старе о контрибуционе де 1%, есе-о сьмъ де 400 милионе ши валета с'аъ дндрептаг.

† Дела Прът 1/13. Февр. Преа съодигъл епископ Епценои Хакман емисе кьтръ консисториа Бьковинеи зрмъ-тогеа скрисоре:

„Преа опорате Консисториа! Ч. р. шеф ал дькатълзи Бьковинеи, D. барон де Хеннигер дши дескопеге кз дата 12. Ноетвр. а. а. Nr. 245, кьмъз Маи. Са преа градиосъл постръ Амперьтоге ши Дома виневои ла пьрчедеръа Маи. С. дин Черпъзди аши есприма Дсале D. шеф преа длаалта ши тьлцътире.

Финдъз ачаестъ тьлцътире, деспре каре ми дескопеге D. шеф ал дегеи, есприматъ де M. C. пентръ деамна ши реверинчоса приимире а M. C. привеште ла преа опоратъл консисториа ши дн комън ла дндрегъл клер дидъзан, ши финдъз еъ маи днколо, спре чеа маи таре а тьа тьлцъ-тире, преа деплин ть днкредингаиз, кьмъз преа опоратъл консисториа сьвт кондъчереа Преа кьвиошией Сале а венеравилълзи D. архимандрит Бендевски аз конферит о днсемнавилъ парти днтръ глорификареа приимиреи преа стрълвчитълзи постръ монарх, ть ситм дрегъ ачеаа ситм днтръ пльчере, аши рьспика кьлдароса ми тьлцътире атът преа кьвиошией Сале D. архимандрит, кьт ши челорлаалди DD. ассесори кон-систериами, адлогънд ши ачаеста, ка, атът рекъноштинга D. леи барон де Хеннигер, кьт ши а тьа пропритъ сь се дн-трепетеже клерълзи дидъзан тие днкрединга. Черпъзди 1/13 Ноетвр. 1821.

Епценои т. п. Ачаестъ скрисоре приимитъ дн комън кь вькритъ ве о тримотет акъм, ресервандъне днсъ вьтеле реслесизни аспра-ои пентръ озазивеа чеа маи де апроне.

Terra românească si Moldavia.

Дн жьрв. Семі-Официале дин Бькрешти читим о пьбликацие дин партиа Ефориеи сколаре, прии кареа се аратъ, кь зрмътогеале катедре професорали се афъз ваканте, адикъ: дн колециъл дин Бькрешти катедре де професори ла историа зиверсале дн класеа IV, V, ши VI; де Реторикъ дн класеа а VI. — Дн колециъл дин Крайова: де лимба латинъ дн кл. а IV; де елементеле лимбей фразеже ши де при-чипиале лимбей цертмане тог днтр'а IV, прекъм ши де пар-теа примъ а историеи. Асемене ла 13 сколи примаре де прии орашеле жьдеделор, пентръ стъдйале класеи а IV-ле.

Пентръ окъпареа катедрелор дин класеле цимп. дн Бь-крешти ши Крайова, каре аз а се ашеза дела 1. Септемв. а. к., Ефориа а ши ескрис коньтре; еар пентръ челе примарие се вор да ексамене дн фада метьрилар Ефориеи, дн чепъндъсе ла 15. Август виторий. Чеи че вор дорі а окъпа врео катедръ вор авеа акъм аши инскрис вьтеле ла ван-челариа Ефориеи.

Пьбликация е свьскрисъ де поъл директор K. Bozianъ кь датъ 11. Февр. а. к.

Тог днтр'ачел жьрнал сь пьбликъ, кь ворниъл де

полидие Иоан Отетелишан е рьдикат ла ранг де логосът ал кредингеи; ши Ага Ал. Палаиано асемене.

Бьлетинъл маи кьспинде о пьбликацие дн привинга вьп-дерии правълзи де пьшкъ, а кьреи кьспине ва интереса пьбли-къл перьдетореск. Де ачеа о ши днпъртъшим дн зрмъ-товареле:

„Де ши прии пьбликация департаментълзи Nr. 5006, ов-штитъ прии Бьлетинъл официал Nr. 45, дин анъл днчетат 1851, с'а фькьт кьпоскьт тьтълор спекъланцилар поприреа импортьрии правълзи де пьшкъ дн принципат ши осънда ла каре сьнт сьпъши атът вьелитории, кьт ши днпъртъшории сьлжъши аи тайничилор стръкьрери че с'ар днтъшпа а се зрма прии гранда че ле есте днкредингатъ а о пьзи, кьчи дндестълареа пьбликълзи ши а партикъларилор кь ачест ма-териал, аре а фі дин чел фаврикат де стат дн фаврика са; днсъ акъм венинд дн старе ачаестъ фаврикъ а вьтѳа дн-деплии ши мичиле тревъинде партикъларе, ши черъндъсе дн-палът деслегаре де ла M. Са Водъ деспре кипъл кьм аре а се зрма вькьзареа ачестъи прав дн витор, атът аичи дн капиталъ, еар маи кь сьмът пе ла жьдеде, днпълдимеа Са а вине воит а поръачи челе зрмътоге, прекъм се веде дин адреса ч. секретариат ал статълзи че а приимит департамен-тъл сьнт Nr. 246:

1. Днтрареа дн принципат а ервей де пьшкъ есте аз „тогъл попригъ, ши вькьзареа еи прии ораше се зрмеазъ „де кьтре сьпънпире пьмаи, дн Бькрешти де кьтре ви „амплойат ал департаментълзи остъшеск, ши прии жьдеде „де кьтре ви амплойат ал кьрмътиреи.

2. Ва днкъноштинга департаментълзи остъшеск кь-тъдймеа пропорционатъ че ва тревъи ла фие каре жьдед, „пе о време де доъ лъи.

3. Кьрмъиторъла ва пьстра еарва де пьшкъ днтр'ан „лок сивар, днндъсе амплойатълзи сьъ спре вькьзаре дн „кьтъдйми мичи.

4. Ници знеи персоне нз се ва пьтѳа вине де кьт „пъпъ ла доъ ока, ши тог'ава кь билет де авторизаgie, „дн Бькрешти де ла полидие; еар дн челелаалте ораше де „ла кьрмътире. Ачеле билете де авторизаgie се вор пьстра „де амплойатъла вькьзътор, ши се ва цинеа дн прекъртаре „ви рецистръ де зноа, пьтеле ши кьтъдймеа де прав словозитъ.

5. Предъл окалеи ва фі де леи доезечи ши дои, дин „карии оптспрезече се вор да дн каса милидиеи, ши патръ леи, „зъла спре днпъшпояареа кьлтъелилор транспортълзи прии „жьдеде, ши треи пе сьама вькьзъторълзи.“

— — Кьлкътории ачешти дналте поръачи се вор пе-денци дъпъ тогъ аспримеа лецилар. ш. а. Сьвскрис днр. деп. D. Ioanidi. Nr. 863, анъл 1852. Ian. 25.

Іашии. Прии ви днкънцир таре (?) не вені ла тьпъ примъл Nr. дин „Фобіа содйетъдйи де Медичи ши Натъришти дин Пр. Молдовеи.“ Рьпвиареа знеи астѳелиз де Фои меритъ лъареа аминте атът а литерацилар скрътатори аи натърей, кьт ши а Медичилор, економилор ши маи днтъйъ а перьдеторилор, карии тревъие сь се днтере-сеазъ де датъриле че ле анпрошете ачаеста Фобіъ. Еатъ ачи днсчйидагеа дин Nrъл прим:

„Сьв тилъла сьв арътат содйетатеа ва скѳте ла лъминъ ачаестъ Фобіе а кьрвѳа днпътире ва фі нз пьмаи де а фаче кьпоскьт пьбликълзи лъкръриле сале, дар тог'одатъ ши де а

тръ лъкръриле фавричей се афъз скътите де дн-кортилареа милитаре.

§. 76. Тог фаврикантъла аре факълтате а вине фаврикагеале сале атът дн фаврикъ, кьт ши дн осевитъ волтъ де вькьзаре, знде воле-сче, кь грѳс аз кь тьръит, ши а рьдика ори знде депозри, каре дрегъ аре тьриъ днпър-тътъ пентръ тоге църеле де корѳъз дин им-периял Австрией.

§. 77. Проприетарилор де фаврикъ ле есте Үертат а се днтръни кь комунациѳи пьбличй ши секретѳи, апои а пьрта ч. р. акъилъ дн сй-цил ши дн фиртъ ши тилъла де „ч. р. прив. фаврикъ провинциале“

§. 78. Дн кончесивнле де фаврикъ п'аре лок градъационеа.

(Ва зрма.)

ГРЪМЪДИРЕА АЗРЪЛЪИ.

Дн мнжлокъл сьръчией кареа пьднтинпи-нъ пе тот пашъл, сь маи воръит ши деспре гръмъдиреа азрълъи. Че маи контраст!

Читгорий вор фі днделес, кь маи пайнто

де а ени Каиена дн модъ, ка лок де робъ, ера пьмитъ Калифорниа дн тоге пиаделе Ес-ропей ши але Америкей, ка деаръ знде кре-пше азръла не дръмъри. Ачеа Калифорниъ, деаръ маи пьстѳи ши пьлъ дн ани дин зрмъ ка пердътъ дн дешертъриле Америкей дншй кьштитъгъ релъте таре прии дескопегиреа звор локъри азросе де минъне, локъри, пе знде а-нъчи пьмаи сапа ми лопата ши пьзтъла де азр есте гата. Че маи деаръ феричитъ, ва зиче чинева. Феричитъ ши нз преа; кьчи dominnd дн тръса о линсъ маи тоталъ де алте про-дъкте пьтригоге, колонистий сьнт сйлидй а пьне ла под че каптъ ла ватъ, адикъ аши да тот азръл пе продъкте тревъинчѳсе ла днне-реа виедѳей, пе каре ле кьтпъръ дела спекъ-ланци ши коръвиерѳи кь предъри неазъит де пн-пърате. Чи кь тоге ачестеа дестъла агъта, кь дин Калифорниа се скѳте азр тьлат пресе-тѳгъ днкънзиреа. Бий фькьръ о сокѳтеалъ априосимативъ ши афларъ, кь пьмаи дн де-кьрвъл анълзи тр. 1851 с'азъ скѳс дин минеле ши вьле Калифорнией азр кьрат дн преу де 150 милионе ф. т. в.; кьнд дин контръ Ръсиа дн ачелаш ан аѳа скѳсе дин тогъи мьрди сьъ азр де 40 милионе ф. т. в. Дн Австралиа (а

чинеа парти а лътел) днкъ се кьлтѳивъ ми-пеле де азр, кьчи аколо сьнт пьпъ акъм пре-сте 3500 mine, ши тогъши аѳа с'азъ скѳс пе ви ан азр де 10 милионе ф. т. в. Брасилиа (им-перий) днкъ аре азр тьлат. — Ши знде се скьрѳе атъта пьтѳере де азр? Чел маи тьлат се азъче дн Европа, дин каре каръс ел азъ ши днченът а скъдеа дн валѳре, кьт ши а котѳи пе аръит дин пиаделе Англией, Францей, Олан-дей. Пьпъ ла че тьсъръ се гръмъдеште аз-ръл дн Европа, се пѳте жьдека маи вьртѳс дин пиаделе Францей, кареа е линсѳгъ де mine кь азр; пентръ кь де ексемпълз дн Франца пьпъ ла 1848 аѳа се вьтѳеа галвинѳи дн преу ка де 5 милионе ф. т. в.; чй де ла 1848 сьма креште сьрпнд. Ашеа ла 1848 се тнпъриръ дн Франца галвинѳи де 15 милионе, дн а. 1849 де 20 милионе, дн 1850 де 45 милионе, iar дн а. 1851 токма де 100 ми маи вине де милиѳ-не ф. т. в. —

Дн Америка се гръмъдеште днкъ ши маи тьлат азр пѳте днтрѳит пе атъта пе кьт се стръкѳръ дн Европа.

Че ва зрма дин ачаестъ днпъдйре а ме-талълзи повил? Ва зрма ва предъриле тьтълор лъкрърилор сь се палъцъ.

